

ΣΥΡΙΖΑ
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ	4314
Ημερομηνία καταθέσεως	29-3-16

Αθήνα, 29 Μαρτίου 2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Θέμα: Ο ρόλος των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης στα προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας

Τα προγράμματα καταπολέμησης της ανεργίας έχουν πολλές φορές κατακριθεί τόσο ως προς την αποτυχία των διακηρυγμένων στόχων τους ποσοτικά, τη μείωση της ανεργίας και την επανένταξη των ανέργων στην αγορά, όσο όμως και ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της εφαρμογής τους, την «...απόκτηση και βελτίωση των γνώσεων των ωφελούμενων σε πραγματικές συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος και η προσαρμογή των γνώσεων σε πραγματικές συνθήκες εργασίας»

Εκτός των θεωρητικών διαφωνιών, που είναι δεδομένες, και αφορούν από τη μία το ρόλο της κατάρτισης/επανένταξης μέσω των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης σε μία πλήρως απορυθμισμένη αγορά εργασίας,, όσο και τα δομικά/κυκλικά χαρακτηριστικά στοιχεία της ανεργίας στην χώρα, εξαιτίας της διαδικασίας της εσωτερικής υποτίμησης, πρέπει να μας απασχολήσει το γεγονός ότι ένα μεγάλο μερίδιο αποτυχίας των προηγούμενων προγραμμάτων είχαν και τα συμβεβλημένα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης, τα οποία άρχισαν να εμφανίζονται από την εφαρμογή παλαιότερων προγραμμάτων καταπολέμησης της ανεργίας και μάλιστα χωρίς σχεδόν κανένα έλεγχο ή πιστοποίηση.

Ταυτόχρονα, με τον τρόπο λειτουργίας των προηγούμενων προγραμμάτων δημιουργήθηκε ένα κλειστό και αδιαφανές «σύστημα παροχής υπηρεσιών απασχόλησης» από τα Κέντρα Επαγγελματική Κατάρτισης, τα οποία αναβαθμίστηκαν σε Παρόχους και Επόπτες των προγραμμάτων αυτών, καταργώντας στην πράξη τον ΟΑΕΔ και το προσωπικό του, δίνοντας σε ιδιωτικές επιχειρήσεις κρίσιμα και νευραλγικά στοιχεία και πόρους.

Οι καταγγελίες τα προηγούμενα χρόνια άγγιζαν τα όρια της υπερεκμετάλλευσης μίας γενικευμένης κατάστασης ασυδοσίας με τις πλάτες της τότε πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Εργασίας. Καταγγελίες που αφορούσαν κυρίως στη μη έγκαιρη καταβολή των δόσεων του επιδόματος, με

τους φορείς κατάρτισης να δηλώνουν ανεύθυνοι και να παραπέμπουν τους ωφελούμενους στο Υπ. Εργασίας. Με τις ώρες πρακτικής κατάρτισης να υπερβαίνουν το προβλεπόμενο όριο των 6 ωρών (Nestle, Citybank, Rolco, Αφοι Στεργίου), αφού στην ουσία οι καταρτιζόμενοι κάλυπταν πάγιες ανάγκες των επιχειρήσεων, χωρίς ταυτόχρονα να έχουν δικαίωμα καταγγελίας των παραβιάσεων, αφού νομικά δεν αναγνωρίζονται ως εργαζόμενοι.

Ταυτόχρονα, η πρόβλεψη περί συνέχειας της απασχόλησης του ωφελούμενου στην εταιρία κατάρτισης, μετά την ολοκλήρωση του 5μηνου, λειτούργησαν και λειτουργούν ως παράγοντας μείωσης των αντιδράσεων απέναντι στις παραπάνω παραβιάσεις, χωρίς ωστόσο οι προσδοκίες των ωφελούμενων να πραγματοποιούνται, ενώ ακριβώς λόγω μηδενικού εργασιακού κόστους των ωφελούμενων, οι επιχειρήσεις προχωρούσαν σε απολύσεις προσωπικού, «προσλήψεις» μέσω voucher, και αφού ολοκλήρωναν τα 5μηνα, έπαιρναν νέους ωφελούμενους, παραβλέποντας των περιορισμό (για επιχειρήσεις που απασχολούν 0-4 άτομα αντιστοιχούσε 1 καταρτιζόμενος, για επιχειρήσεις που απασχολούσαν άνω των 5 αντιστοιχούσε αριθμός καταρτιζόμενων ίσος με το 30% των απασχολούμενων) που ισχύει στην αναλογία εργαζόμενων-καταρτιζόμενων, αφού διαθέτουν θεσμική κάλυψη.

Πιο συγκεκριμένα, σχετικά με τις καθυστερήσεις των πληρωμών, οι καταρτιζόμενοι όντως πληρώνονταν μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και μετά από εντολή του Υπ. Εργασίας. Για να φτάσουμε σε αυτό το στάδιο προϋπόθεση αποτελούσε η άμεση αποστολή των φακέλων με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, πχ. αποδείξεις δαπάνης (κόβονται στο όνομα των καταρτιζομένων, δηλαδή ότι εκείνοι έχουν πληρώσει τα ΚΕΚ για την παρεχόμενη υπηρεσία από αυτά). Η διαδικασία αυτή καθυστερούσε αδικαιολόγητα, καθώς τα ΚΕΚ προτιμούσαν να την κάνουν φασόν για όλα τα τμήματα μαζί και όχι για κάθε τμήμα ξεχωριστά που τελείωνε τη θεωρία ή την πρακτική, έτσι ώστε οι καταρτιζόμενοι,-ες να πληρώνονται στην ώρα τους και όχι με μεγάλες καθυστερήσεις.

Ένα μεγάλο κομμάτι της αμαρτωλής ιστορίας των ΚΕΚ είναι και τα ποσά των επιδοτήσεων των προηγούμενων προγραμμάτων. Στο πρόγραμμα του 2014 για τις ηλικίες 18 έως 24, ο προϋπολογισμός του έργου ήταν 43.200.000€. Από αυτά 27.390.000€ (7.230.000 στους απόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ και 20.160.000€ στους απόφοιτους δευτεροβάθμιας /μετάδευτεροβάθμιας) θα πήγαιναν στους ωφελούμενους, οι οποίοι υπόκεινται με φορολόγηση 23%, και τα υπόλοιπα 15.810.000€ στους παρόχους κατάρτισης (ΚΕΚ), αφορολόγητα!

Στο αντίστοιχο πρόγραμμα για τις ηλικίες 25 έως 29, ο προϋπολογισμός του έργου ήταν 108.000.000€. Από αυτά τα 71.640.000€ (30.600.000€ στους απόφοιτους ΑΕΙ/ΤΕΙ και 41.040.000€ στους απόφοιτους δευτεροβάθμιας/μετάδευτεροβάθμιας) πήγαιναν στους ωφελούμενους, πάλι με φορολόγηση 23% και τα υπόλοιπα 36.660.000€ στους παρόχους κατάρτισης (ΚΕΚ) πάλι

αφορολόγητα!

Επίσης, είναι γνωστό ότι τα ΚΕΚ πολλές φορές χρησιμοποιούν λίστες με τα προσωπικά δεδομένα ακόμα και ανέργων που δεν είχαν κάνει αίτηση σε αντίστοιχα προγράμματα. Προσεγγίζουν τους υποψήφιους με μηνύματα και τηλέφωνα δίνοντας υποσχέσεις για διάφορα δώρα (από i-pad μέχρι κλήρωση γι' αυτοκίνητο) ώστε να επιλέξουν το εκάστοτε ΚΕΚ όποτε, η ελεύθερη επιλογή και βούληση μάλλον κάπως περιορίζεται, ενώ ερωτηματικό παραμένει η πρόσβαση στα ευαίσθητα στοιχεία των ανέργων.

Σ' ένα δεύτερο επίπεδο, αξίζει να κάνουμε και μία μικρή αναφορά στις παρεχόμενες υπηρεσίες από τα ΚΕΚ, στο σημείο της κατάρτισης, τα μαθήματα που γίνονται δεν έχουν καμία σχέση ούτε με τις γνώσεις και το γνωστικό αντικείμενο των επιτυχόντων που παρακολουθούν τα προγράμματα, αλλά ούτε και με την περιγραφή της εργασίας σε οποιαδήποτε επιχείρηση κι αν πάει ο εργαζόμενος.

Η «εκπαίδευση» στα ΚΕΚ περιλαμβάνει μαθήματα υπολογιστών, κάποιες βασικές αρχές διοίκησης επιχειρήσεων και marketing νηπιακού επιπέδου, μια απόλυτη εξομοίωση δηλαδή χωρίς κριτήρια, χωρίς εξειδίκευση ανά κατηγορία επιτυχόντων. Μόνος στόχος εδώ ήταν, να συμπληρωθεί το τμήμα γρήγορα για να αρχίσει να δουλεύει. Οι δε καθηγητές των μαθημάτων γνωρίζουμε ότι συνήθως πληρώνονται τα ελάχιστα και με μεγάλες καθυστερήσεις.

Και όταν ερχόταν η στιγμή της επιλογής της επιχείρησης από τον ωφελούμενο, αν τύχαινε και στη λίστα υπάρχει κάποια, όπου προσφέρει θέση εργασίας με βάση το πτυχίο του εν δυνάμει ωφελούμενου-εργαζόμενου, έχει καλώς, το ΚΕΚ θα κάνει το λεγόμενο matching. Αν, ωστόσο, το ΚΕΚ συνεργάζεται με επιχειρήσεις που δεν ταιριάζουν στο προφίλ των συμμετεχόντων, τότε με την απειλή ότι θα χαθεί το voucher και άρα τα λεφτά της επιδότησης, εξαναγκάζαν τους "ωφελούμενους" να υπογράψουν σε μία από αυτές.

Ενδεικτικό της κατάστασης ασυδοσίας των προηγούμενων χρόνων ήταν και οι πολλές καταγγελίες σε μεγάλα ΚΕΚ στα αστικά κέντρα όπου πολλά Κέντρα χρησιμοποιούσαν "επιταγές εισόδου" στο ίδιο τους το προσωπικό, με μηδενικό κόστος δηλαδή, χρησιμοποιούσαν τους άνεργους προς ίδιον όφελος, πράγμα το οποίο και απαγορευόταν, αλλά και ερχόταν σε ευθεία σύγκρουση με το στόχο της κατάρτισης και της απόκτησης εμπειρίας των ανέργων.

Τέλος, το τελευταίο διάστημα κυκλοφόρησε μία νέα κίνηση "ανέργων", υποβοηθούμενη και προωθούμενη από μεγάλα ΚΕΚ, η οποία έβαζε στο στόχαστρο τον ανασχεδιασμό των προγραμμάτων, καταγγέλλοντας μάλιστα την μείωση και τον αυστηρότερο έλεγχο που επιβάλλεται πλέον στα ΚΕΚ. Είναι γνωστό τόσο στους άνεργους νέους αυτής της χώρας, που συμμετείχαν στα εν λόγω προγράμματα, όσο και σε αυτούς που δεν είχαν αυτή την τύχη, ότι η κατάσταση όπου έχει

διαμορφωθεί στα Προγράμματα Κατάρτισης (voucher), των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την Απασχόληση, είχε πλέον ξεπεράσει κάθε προηγούμενο αδιαφάνειας και ανομίας ενώ, τα προγράμματα υποτάχθηκαν ολοκληρωτικά στην ανάγκη να εξυπηρετήσουν επιχειρηματικά συμφέροντα, οδηγώντας στην μετατροπή τους σε έμμεση και **αφορολόγητη** πηγή επιδότησης τέτοιων συμφερόντων.

Με δεδομένη την πολιτική βούληση του Υπουργείου να ασκήσει πραγματική πολιτική προς όφελος των ανέργων, ελέγχοντας ταυτόχρονα και οριοθετώντας τη συμμετοχή των ΚΕΚ σε μία τόσο ευαίσθητη, πολιτικά και κοινωνικά, όψη των πολιτικών καταπολέμησης της ανεργίας όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τα ευρωπαϊκά προγράμματα,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός,

- 1-Ποιες ενέργειες έχουν πραγματοποιηθεί αναφορικά με τον ανασχεδιασμό των προγραμμάτων συνολικά, καθώς και ποιος είναι ο προγραμματισμός των προγραμμάτων αυτών;
- 2-Ποια μέτρα έχει λάβει το Υπουργείο ούτως ώστε να προστατέψει τους ανέργους, συμπεριλαμβανομένης και της προσωπικότητάς τους από τις παρεκκλίσεις των ΚΕΚ που αφορούν τη χρήση προσωπικών δεδομένων;
- 3-Πως σκοπεύει το Υπουργείο να αντιμετωπίσει φαινόμενα υπερεκμετάλλευσης των επιδοτήσεων των προγραμμάτων υπέρ των ΚΕΚ;
- 4-Ποιοι είναι οι όροι συμμετοχής των συμβεβλημένων και πιστοποιημένων ΚΕΚ στα προγράμματα και ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται από τα Κέντρα;
- 5-Πως οριοθετεί το Υπουργείο την παρεχόμενη εκπαίδευση από τα πιστοποιημένα ΚΕΚ;
- 6-Τι προτίθεται να κάνει το Υπουργείο στα ανασχεδιασμένα προγράμματα, ώστε να σταματήσουν να είναι οι πραγματικοί ωφελούμενοι τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης και τα προγράμματα αυτά να επιτελέσουν τον διακηρυγμένο στόχο τους και να σταματήσουν να δημιουργούν μια κλειστή συντεχνία “αξιοποίησης” προγραμμάτων “κατά της ανεργίας”;
- 7-Μέσα από πιο πλαίσιο και με ποιο τρόπο σκοπεύει το Υπουργείο να προχωρήσει σε ανασυγκρότηση των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, ώστε να είναι σε θέση ο Οργανισμός να έχει το ρόλο που του αρμόζει εξ ορισμού, στα εν λόγω προγράμματα, ως ο μόνος δημόσιος και θεσμικός φορέας;

Η ερωτώντες βουλευτές

Παπανάτσιου Κατερίνα

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυλωνίτου Ελένη

Βαγιωνάκη Βάλια

Βαρδάκης Σωκράτης

Γάκης Δημήτρης

Γεωργοπούλου-Σαλτάρη Έφη

Γιαννακίδης Στάθης

Δημαράς Γιώργος

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Καββαδία Αννέτα

Κατσαβριά - Σιωροπούλου Χρυσούλα

Κοζομπόλη Γιώτα

Κωστοπαναγιώτου Ηλίας

Μανιός Νικόλαος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μηταφίδης Τριαντάφυλλος

Μιχελογιαννάκης Ιωάννης

Μορφίδης Κώστας

Μουμουλίδης Θέμης

Μπαλαούρας Γεράσιμος

Μπαξεβανάκης Δημήτρης

Ντζιμάνης Γιώργος

Παπαδόπουλος Νικόλαος

Παπαδόπουλος Σάκης

Παυλίδης Κώστας

Πρατσόλης Αναστάσιος

Ρίζος Δημήτρης

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σεβαστάκης Δημήτρης

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Σταματάκη Ελένη

Στέφος Ιωάννης

Στογιαννίδης Γρηγόρης

Συρμαλένιος Νίκος

Τζούφη Μερόπη

Τριανταφύλλου Μαρία

Τσίρκας Βασίλης